

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/32/2013
Identifikačné číslo spisu:	1010201299
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1010201299.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľky: V. H. zastúpenej JUDr. Zuzanou Stavrovskou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Lamačská cesta č.3, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. januára 2013, č. k. 8Sd/61/2010-87, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. januára 2013, č. k. 8Sd/61/2010-87, **p o t v r d z u j e**.
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 3. marca 2010 a 7. júna 2010 a navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím odporkyne číslo XXX XXX XXXX zo dňa 3. marca 2010 a 7. júna 2010 bol navrhovateľke podľa § 70 ods.1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) od 2. novembra 2009 priznaný invalidný dôchodok v sume 200,50 € mesačne, ktorý bol podľa § 82 zákona a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 413/2009 Z. z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky zvýšený od 1. januára 2010 na sumu 206,70 50 € mesačne. Navrhovateľka bola uznaná invalidnou vzhľadom na 70 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľka nesúhlasila s uznanou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Krajský súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený posudkovými lekármi opakovane, naposledy, dňa 05.12.2012, aj za účasti prísediacej odbornej lekárskej - psychiatrickej, ktorá je vedená v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR pre odbor psychiatrie. Nepovažoval preto za dôvodný návrh na doplnenie dokazovania o znalecké posúdenie a rozhodnutie odporkyne ako súladné so zákonom potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietala, že súd I. stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozsudok vychádza z

nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že navrhovateľka do súdneho spisu doložila ďalšie lekárske správy, a to psychologické vyšetrenie zo dňa 13.09.2012, neurologické zo dňa 26.09.2012, interné vyšetrenie zo dňa 28.09.2012, reumatologické vyšetrenie z 09.10.2012 a psychiatrické vyšetrenie z 28.09.2012, ktorými dokumentovala zhoršený zdravotný stav. Závery posudkov sú v rozpore s uvedenými vyšetreniami, a preto pre objektivitu posúdenia zdravotného stavu žiadala súd o ustanovenie súdneho znalca z odboru psychiatria a neurológia. Nie je schopná pracovať ani čiastočne, lebo odpadáva, má epileptické záchvaty, úzkostnú poruchu, fóbiu z ľudí, po epi záchvatoch nehovorí. Je odkázaná na osobnú asistenciu, čo znamená, že potrebuje pomoc pri bežných denných úkonoch ako je varenie, upratovanie. Žiadala o doplnenie dokazovania predložením tabuľkového ohodnotenia pre jednotlivé ochorenia odporkyne, ktorými disponuje výlučne odporkyňa a v ktorom je uvedené percentuálne rozpätie pre jednotlivé diagnózy a ktoré odporkyňa vypracovala na účely vypracovania lekárskej správy z 2. mája 2012. Tiež navrhla, aby účely posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky z hľadiska jej zamestnanosti bol ustanovený znalec z odboru psychiatria a neurológia s konzultáciou záverov znaleckého posudku z odboru psychológie, ktorí podajú komplexný znalecký posudok s prihliadnutím i na novšie lekárske nálezy. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu, a to bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods.2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky vyhovieť nemožno.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

V zmysle § 71 ods. 6, 7 a 8 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Z posudkov posudkových lekárov mal aj odvolací súd za preukázané, že posudkoví lekári prihliadli na všetky navrhovateľkou namietané ťažkosti a ochorenia. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú choroby nervového systému, uvedené v kapitole VI, oddiel A, položka 4 písm. c) prílohy č.4 zákona (epileptické záchvaty a iné záchvatovité ochorenia - ťažká forma), ktorému podľa posudkových lekárov z rozmedzia 50 % - 60 % zodpovedá 60% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Túto mieru, určenú podľa § 71 ods.6 zákona, zvýšili v súlade s § 71 ods.8 o maximálne možných 10 % za iné zdravotné postihnutie (choroby krvi a krvotvorných orgánov- kapitola II, pol. 11a/) takže celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 70 %. Navrhovateľka ničím nepreukázala a ani netvrdila, že by rozhodujúcim zdravotným postihnutím bolo iné jej ochorenie. Nebolo taktiež preukázané, že by rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo vážnejšieho rozsahu ako ustálili posudkoví lekári. Ustanovenie § 71 ods.7 zákona pritom vylučuje možnosť spočítavania hodnôt miery poklesu zárobkovej schopnosti za jednotlivé (viaceré) postihnutia. Posudkoví lekári pritom túto mieru, určenú za rozhodujúce zdravotné postihnutie, zvýšili za iné zdravotné postihnutie o maximálne možných 10 %; nie je preto možné celkovú 70% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ďalej zvýšiť.

Posudkoví lekári sa vyjadrili aj k možnosti pracovného zaradenia navrhovateľky a skonštatovali, že môže

vykonávať prácu len v prostredí bez fyzickej a psychickej námahy, nie je pre ňu vhodná práca pri idúcich strojoch, vo výškach, na zmeny a v noci, môže však vykonávať prácu biletárky a ľahké administratívne práce.

Okolnosť, že navrhovateľke bol priznaný príspevok na osobnú asistenciu podľa zákona č.447/2008 Z.z. nie je podstatná, pretože pre určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je rozhodujúce kritériá ustanovené v zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Účelom osobnej asistencie je pritom podľa § 20 ods.2 zákona č.447/2008 Z.z. aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít.

Čo sa týka namietaných novších lekárskeho nálezov, tieto boli vyhodnotené v posudku posudkovej lekárky ústredia Sociálnej poisťovne, vyhotoveného dňa 05.12.2012 aj za účasti prísediaco odborného lekára - psychiatra. Z uvedeného posudku navyše vyplýva, že neurologička diagnostikovala temporálnu epilepsiu napriek negatívne CT-výšetreniu, nebolo preukázané ani poškodenie mozgu a pri psychologickom vyšetrení bola zistená deteriorácia intelektu len do rozmedzia IQ 79-78; z toho dôvodu nebol dôvod pre prehodnotenie (teda zvýšenie) už i tak nadštandardne určenej 70% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Ani v odvolacom konaní predložené lekárske správy nepreukazujú zhoršenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia oproti stavu zohľadnenému posudkovými lekármi.

Aj odvolací súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili všetky navrhovateľkou udávané ťažkosti a ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení. Posudky považoval za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver o celkovo 70 % miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť v súlade s kritériami posúdenia invalidity podľa § 71 v spojení s prílohou č.4 zákona.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods.3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v tomto konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada takých trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok